

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

**Peperiksaan Semester Pertama
Sidang Akademik 1997/98**

September/Oktoper 1997

IKK 205/3 - OPERASI UNIT I

Masa : [3 jam]

Sila pastikan bahawa kertas soalan ini mengandungi **SEPULUH (10)** mukasurat yang bercetak termasuk Lampiran sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab sebarang **LIMA (5)** soalan. Semua soalan mesti dijawab di dalam **Bahasa Malaysia**.

1. Jawab soalan-soalan berikut:

(a) Bincangkan tentang analisis dimensi

(25 markah)

(b) Huraikan tentang satu proses bendalir termampatkan

(25 markah)

(c) Bincangkan tentang aliran bendalir menerusi satu alas pepejal

(25 markah)

(d) Huraikan jenis impeler yang digunakan dalam proses pencampuran

(25 markah)

2. (a) Ceritakan tentang penyiring empar

(20 markah)

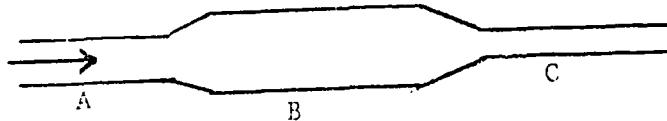
(b) Kuasa yang dikehendaki dalam satu sistem pencampuran, P , didapati bersandar kepada pembolehubah-pembolehubah seperti laju putaran n , garispusat impeler D_a , pecutan graviti g , kelikatan cecair μ , dan ketumpatan cecair ρ . Dengan menggunakan kaedah analisis dimensi, carikan satu perhubungan di antara pembolehubah-pembolehubah ini. Matriks dimensi adalah seperti berikut:

	P	n	D _s	g _c	g	μ	p
F	1	0	0	-1	0	0	0
L	1	0	1	1	1	-1	-3
T	0	-1	0	-2	-2	-1	0
M	-1	0	0	1	0	1	1

(40 markah)

- (c) Suatu cecair graviti spesifik 1.2, mengalir menerusi sistem berikut. Paip A bergarispusat 2.5 in, paip B 3.5 in, dan paip C 2.0 in. Kadar aliran menerusi A ialah 50 gal/min. Hitungkan (a) kadar aliran jisim di dalam setiap paip, (b) halaju linear purata di dalam setiap paip, dan (c) halaju jisim di dalam setiap paip. $\rho_{\text{air}}(60^{\circ}\text{F}) = 62.37 \text{ lb/ft}^3$, $1 \text{ ft}^3 = 7.48 \text{ gal}$.

(40 markah)

3. (a) Bincangkan tentang nombor Mach

(15 markah)

- (b) Ceritakan tentang rotameter

(15 markah)

(c) Air pada 80°F dipamkan dari satu takungan ke suatu bukit. Titik discas paip ialah 3000 ft ke atas paras air di dalam takungan tersebut. Garispusat paip keluli ialah 5.0 in, dan panjang paip 4000 ft. Air mengalir pada kadar aliran volumetrik 400 gal/min. Koefisien pam ialah 80%. Jika kos tenaga elektrik ialah 3 sen per kuasakuda-jam, apakah kos tenaga untuk mengepamkan air tersebut sejam?

(70 markah)

4. (a) Bincangkan tentang kelikatan

(15 markah)

(b) Bincangkan tentang koefisien hela

(15 markah)

(c) Suatu tangki yang mempunyai garispusat 1.2 m dan tingginya 2 m diisi sedalam 1.2 m dengan satu cecair yang berkelikatan 10P dan ketumpatan 800 kg/m^3 . Tangki itu tidak bersesekat. Satu turbin 6 bilah yang bergarispusat 360 mm dipasangkan di dalam tangki dan kedudukannya 360 mm dari dasar tangki. Motor pengaduk memutar pada 800 r/min. Kirakan kuasa yang dikehendaki, dalam unit kw.

(70 markah)

5. (a) Suatu injap baru dipasangkan di dalam satu garis paip keluli yang mempunyai garispusat 5 in. Suatu cecair yang berketumpatan 60.0 lb/ft^3 dan kelikatan 10.0 lb/ft-s mengalir pada kadar 500 gal/min . Panjang setara untuk injap tersebut ialah 3.0 ft. Kirakan perbezaan tekanan menyeberangi injap ini.

(50 markah)

- (b) Air pada 60°F dibekalkan ke suatu penukar haba menerusi satu paip keluli bergarispusat 1.40 in dan satu meter venturi yang mempunyai garispusat kerongkongan 0.8 in. Jika kadar aliran ialah 50 gal/min , apakah perbezaan tekanan menyeberangi inlet venturi dan kerongkongannya?

(50 markah)

6. (a) Bincangkan tentang pembentukan dan pencegahan vortek

(20 markah)

- (b) Bincangkan tentang 3 jenis injap

(15 markah)

- (c) Zarah-zarah yang bergarispusat 0.1 mm dan ketumpatan 2800 kg/m^3 jatuh menerusi air pada 30°C . (i) Kirakan halaju terminal zarah-zarah itu. (ii) Jika satu pemisah empar digunakan pada pecutan 50g , apakah halaju terminal zarah? $\rho(\text{air}) = 995.7 \text{ kg/m}^3$; $\mu(\text{air}) = 0.801 \text{ cP}$;

$$U_t = [4 a_e D_p^{(1+n)} (\rho_p - \rho)/3 b_1 \mu^n \rho^{1-n}]^{1/(2-n)}$$

$$K = D_p [a_e \rho (\rho_p - \rho)/\mu^2]^{1/3}$$

a_e = pecutan daya luar

	Julat $N_{Re,p}$	b_1	n	K
Hukum Stokes	< 2	24	1	< 3.3
Pertengahan	2 - 500	18.5	0.6	3.3 - 43.6
Hukum Newton	$500 - 2 \times 10^5$	0.44	0	43.6 - 2360

(65 markah)

oooooooooooo

CONVERSION FACTORS AND CONSTANTS OF NATURE

To convert from	To	Multiply by†
acre	ft ²	43,560*
	m ²	4,046.85
atm	N/m ²	1.01325* × 10 ³
	lb./in. ²	14.696
Avogadro number	particles/g mol	6.022169 × 10 ²³
barrel (petroleum)	ft ³	5.6146
	gal (U.S.)	42*
bar	m ³	0.15899
	N/m ²	1.0 × 10 ³
Boltzmann constant	lb./in. ²	14.504
Btu	J/K	1.380622 × 10 ⁻²³
	cal _{IT}	251.996
	ft-lb.	778.17
	J	1,055.06
	kWh	2.9307 × 10 ⁻⁴
Btu/lb	cal _{IT} /g	0.55556
Btu/lb-°F	cal _{IT} /g-°C	1*
Btu/ft ² -h	W/m ²	3.1546
Btu/ft ² -h-°F	W/m ² -°C	5.6783
Btu-ft/ft ² -h-°F	W-m/m ² -°C	1.73073
cal _{IT}	Btu	3.9683 × 10 ⁻³
	ft-lb.	3.0873
cal	J	4.1868*
cm	in.	4.184*
cm ³	ft ³	0.0328084
cP (centipoise)	gal (U.S.)	3.531467 × 10 ⁻³
	kg/m-s	2.64172 × 10 ⁻⁴
	lb/ft-h	1 × 10 ⁻³
	lb/ft-s	2.4191
cSt (centistoke)	m ² /s	6.7197 × 10 ⁻⁴
faraday	C/g mol	1 × 10 ⁻⁶
ft	m	9.648670 × 10 ⁴
ft-lb.	Btu	0.3048*
	cal _{IT}	1.2851 × 10 ⁻³
ft-lb./s	J	0.32383
	Btu/h	1.35582
ft ² /h	hp	4.6262
	m ² /s	1.81818 × 10 ⁻³
ft ³	cm ² /s	2.581 × 10 ⁻³
	cm ³	0.2581
ft ³ -atm	gal (U.S.)	2.8316839 × 10 ⁴
	l	7.48052
	Btu	28.31684
	cal _{IT}	2.71948
ft ³ /s	J	685.29
gal (U.S.)	gal (U.S.)/min	2.8692 × 10 ³
	ft ³	448.83
	in. ³	0.13368
gravitational constant	N-m ² /kg ²	231*
gravity acceleration, standard	m/s ²	6.673 × 10 ⁻¹¹
h	min	9.80665*
	s	60*
hp	Btu/h	3,600*
	kW	2,544.43
in.	cm	0.74570
in. ³	cm ³	2.54*
J	erg	16.3871
kg	ft-lb.	1 × 10 ⁷
kWh	lb	0.73756
l	Btu	2.20462
lb	m ³	3,412.1
lb/ft ³	kg	1 × 10 ⁻³
	kg/m ³	0.45359237*
lb./in. ²	g/cm ³	16.018
lb mol/ft ³ -h	N/m ²	0.016018
light, speed of	kg mol/m ² -s	6.89473 × 10 ³
m	g mol/cm ² -s	1.3652 × 10 ⁻³
	m/s	1.3652 × 10 ⁻⁴
	ft	2.997925 × 10 ⁸
m ³	in.	3.280840
	ft ³	39.3701
N	gal (U.S.)	35.3147
	dyn	264.17
N/m ²	lb.	1 × 10 ⁵
Planck constant	lb./in. ²	0.22481
proof (U.S.)	J-s	1.4498 × 10 ⁻⁴
ton (long)	percent alcohol by volume	6.626196 × 10 ⁻³⁴
ton (short)	kg	0.5
ton (metric)	lb	1,016
	kg	2,240*
yd	lb	2,000*
	lb	1,000*
	ft	2,204.6
	m	3*
		0.9144*

† Values that end in * are exact, by definition.

PROPERTIES OF LIQUID WATER

Temperature T , °F	Viscosity† μ , cP	Thermal conductivity‡ k , Btu/ft-h-°F	Density§ ρ , lb/ft³	$\psi_f = \left(\frac{k^3 \rho^2 g}{\mu^2} \right)^{1/3}$
32	1.794	0.320	62.42	1,410
40	1.546	0.326	62.43	1,590
50	1.310	0.333	62.42	1,810
60	1.129	0.340	62.37	2,050
70	0.982	0.346	62.30	2,290
80	0.862	0.352	62.22	2,530
90	0.764	0.358	62.11	2,780
100	0.682	0.362	62.00	3,020
120	0.559	0.371	61.71	3,530
140	0.470	0.378	61.38	4,030
160	0.401	0.384	61.00	4,530
180	0.347	0.388	60.58	5,020
200	0.305	0.392	60.13	5,500
220	0.270	0.394	59.63	5,960
240	0.242	0.396	59.10	6,420
260	0.218	0.396	58.53	6,830
280	0.199	0.396	57.94	7,210
300	0.185	0.396	57.31	7,510

† From *International Critical Tables*, vol. 5, McGraw-Hill Book Company, New York, 1929, p. 10.

‡ From E. Schmidt and W. Sellschopp, *Forsch. Geb. Ingenieurw.*, 3:277 (1932).

§ Calculated from J. H. Keenan and F. G. Keyes, *Thermodynamic Properties of Steam*, John Wiley & Sons., Inc., New York, 1937.

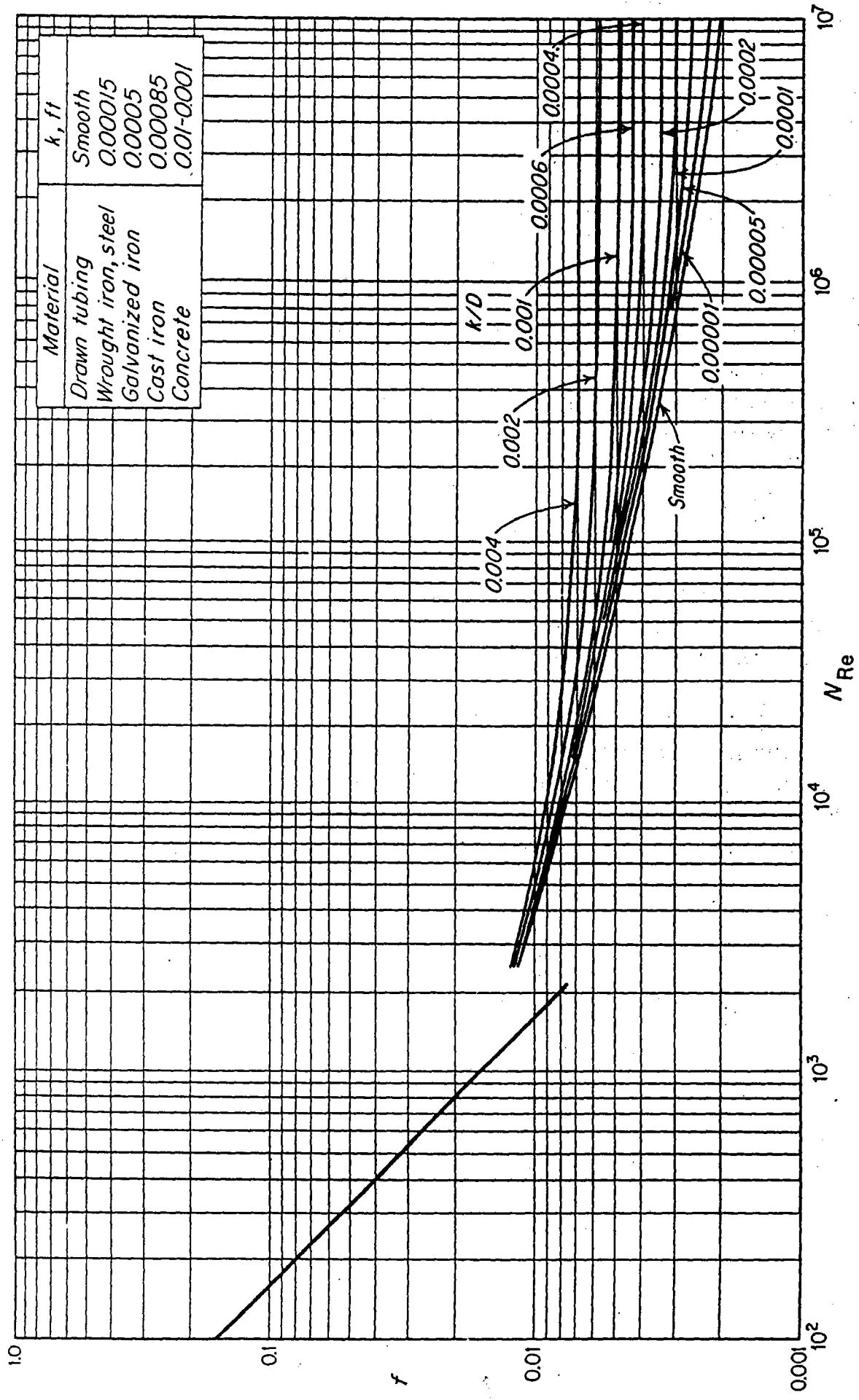
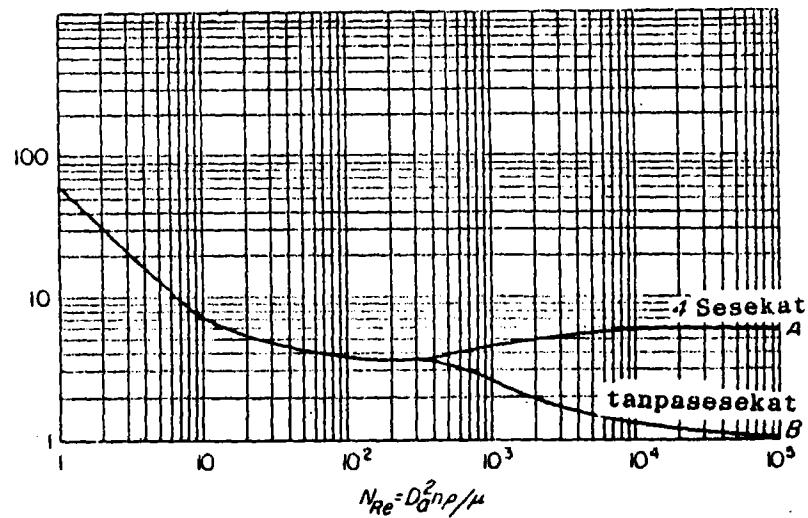

FIGURE
Friction-factor chart.

$$S_1 = D_t / D_a$$

$$S_2 = E / D_a$$

$$S_3 = L / D_a$$

$$S_4 = W / D_a$$

$$S_5 = J / D_t$$

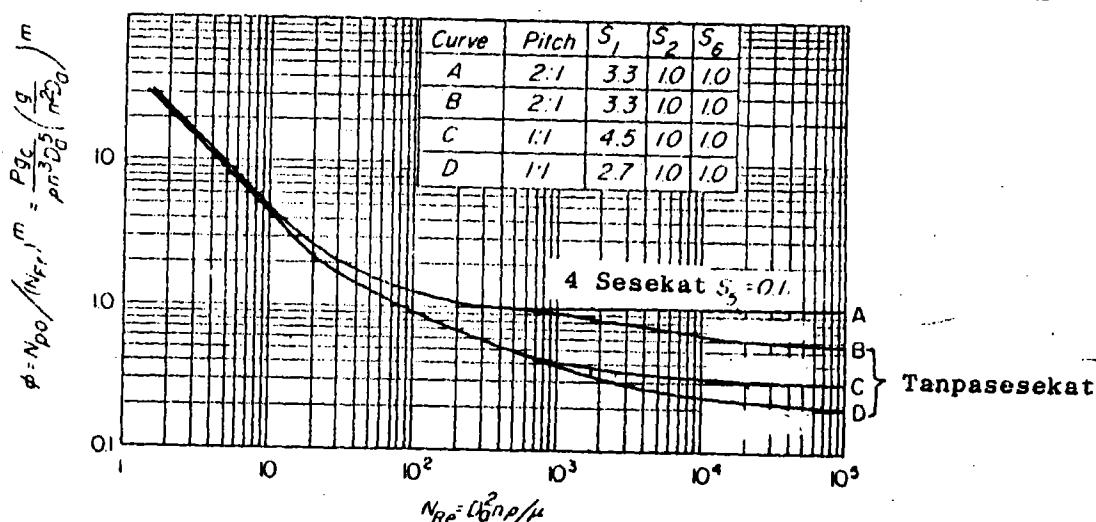
$$S_6 = H / D_t$$

Rajah 9-14 Fungsi kuasa ϕ lwn N_{Re} bagi turbin 6 bilah.

Jadual Pemalar a dan b.

Fig.	Line	a	b
9-14	B	1.0	40.0
9-15	B	1.7	18.0
9-15	C	0	18.0
9-15	D	2.3	18.0

$$m = (a - \log N_{Re}) / b$$

Rajah 9-15 Fungsi kuasa ϕ lwn N_{Re} bagi propeler 3 bilah